

Persbericht

Aan: alle financiële redacties

Donderdag 5 juni 2014

KENNISCENTRUM RENTEDERIVATEN

Geen lucht voor MKB'ers onder water

KCR heeft kritische kanttekeningen naar aanleiding van

Kamerdebat rentederivaten van 4 juni 2014

In het Kamerdebat over rentederivaten dat op 4 juni 2014 plaatsvond, zijn oplossingen voor de rentederivaten problematiek die het MKB teistert op de lange baan geschoven. Het KCR juicht het toe dat de door haar in haar [KCR Rapport](#) van 14 april 2014 voorgestelde oplossingen deels gevolgd worden, maar heeft een aantal kritische kanttekeningen:

- Geen 'stand still', oplossingen voor veel MKB-ers te laat;
- Geschillenbeslechting Kifid heeft alleen nut als banken verplicht worden om deel te nemen en uitspraken bindend zijn;
- Slager gaat eigen vlees keuren;
- Bijstelling door AFM van cijfers dient te worden toegelicht;
- Bagatellisering van het probleem;
- Praktijk wijkt af van voorstellingen door NVB-AFM-MKB NL

Geen 'stand still', oplossingen voor veel MKB-ers te laat

Hoewel minister Dijsselbloem de deur open houdt voor een afwikkeling van individuele rentederivaten-zaken door Kifid, weigert hij een 'stand still' voor MKB-ers die als gevolg van rentederivatenproblemen bij de afdelingen Bijzonder Beheer belanden. Dat betekent dat oplossingen voor veel MKB-ers te laat komen.

Geschillenbeslechting Kifid alleen nut als banken verplicht worden om deel te nemen en uitspraken bindend zijn

De minister heeft aangegeven dat de insteek om Kifid als onafhankelijke beoordelaar voor individuele gevallen in te zetten, besproken gaat worden met betrokken partijen. Genoemd zijn: banken en MKB belangenorganisaties. Het KCR verwelkomt een actieve(re) opstelling van deze belangenorganisaties en vindt het vanzelfsprekend dat banken eraan zullen meewerken dat ook ondernemers hun, aan derivaten gerelateerde, claims aan het Kifid kunnen voorleggen.

Slager gaat eigen vlees keuren

Het KCR vindt het merkwaardig dat de AFM de banken heeft verzocht om hun eigen derivatendossiers te gaan herbeoordelen. Dat is de slager vragen om zijn eigen vlees te keuren.

Bijstelling door AFM van cijfers dient te worden toegelicht

Ook plaatst het KCR kanttekeningen bij de omvang van het probleem zoals die nu door de AFM gepresenteerd wordt. Eerder becijferde Cadension aan de hand van objectieve informatie dat er enkele tienduizenden rentederivaten contracten waren met een totale omvang van EURO 51 miljard. Deze cijfers zijn in eerste instantie door de AFM bevestigd. Enkele weken later blijkt dat volgens dezelfde AFM de probleemomvang is gekrompen naar 17.000 rentederivaten contracten met een omvang van circa EURO 26 miljard. Dit is onverklaarbaar en zal door de AFM nader toegelicht moeten worden.

Bagatellisering van het probleem

Het KCR roept de NVB en toezichhouders op het probleem niet te bagatelliseren. Aanwijzingen dat banken de problematiek proberen te downsizen zijn er volop.

- Er zijn vraagtekens te plaatsen bij het door de banken opgegeven aantal afgesloten rentederivaten.
- Klanten worden door banken onder druk gezet om af te zien van een claim.
- De banken geven een verkeerde voorstelling van zaken door te stellen dat aan het einde van de looptijd van de renteswap de problemen zijn opgelost, omdat dan de waarde weer op nul staat. Zij vergeten te melden dat tijdens de looptijd de renteswap wel een negatieve waarde heeft, die in de risicobeoordeling van klant meeweegt, dat de banken in veel gevallen de renteopslag tijdens de looptijd van de renteswap hebben verhoogd, en dat een renteswap tot een overhedge kan leiden, waardoor de klant teveel rente betaalt.

Praktijk wijkt af van voorstellingen door NVB-AFM-MKB NL

NVB-AFM-MKB NL en minister lijken gevangen in hun eigen “papegaaien” van de omvang en de inhoud van deze problemen. Deze partijen vertellen elkaar iedere keer hetzelfde verhaal en zijn dit gaan geloven als hét verhaal van de praktijk. Praktijkervaringen en –deskundigen zijn hier echter niet in beeld. Het KCR heeft op basis van eigen bevindingen en die van andere advocaten en financieel specialisten vastgesteld dat de werkelijkheid echt nijpender is dan voornoemde organisaties doen voorkomen.

Over Kenniscentrum Rentederivaten

Het KCR is de afgelopen maanden opgericht door advocaten en financieel experts die vanuit hun eigen dagelijkse praktijk veel kennis en ervaring hebben met de rentederivatenproblematiek. De binnen het KCR gebundelde kennis en ervaring is in het rapport "[REACTIE KENNISCENTRUM RENTEDERIVATEN OP RAPPORT AFM](#)" op 15 april 2014 gedeeld met alle belanghebbenden bij de betreffende problematiek. Dit omdat naar onze mening die kennis met name aan de zijde van de afnemers van rentederivaten vaak onvoldoende aanwezig is. Daardoor worden problemen met rentederivaten verkeerd begrepen en worden gedupeerden niet optimaal geholpen.

Het KCR heeft haar kennis op vrijwillige basis en geheel belangeloos in dit rapport ter beschikking gesteld waarbij beoogd wordt te komen tot een adequate oplossing voor de problemen die MKB ondernemers ondervinden als gevolg van rentederivaten. Het KCR is een 'tijdelijk' samenwerkingsverband; de experts gaan na de publicatie van het rapport weer ieder hun eigen weg. Wel is het KCR bereid om als klankbord en/of gesprekspartner te fungeren voor toezichthouders, banken, belangenorganisaties en politiek. Hierbij staat belangenbehartiging van MKB ondernemers voorop. Nu het Kamerdebat van 4 juni jl. daar aanleiding toe geeft, geeft het KCR (wederom) een inhoudelijke visie.

Het KCR is geen belangenbehartiger voor individuele gedupeerden en is ook geen stichting die namens leden een massaclaim aanspant. Zij kan en zal niet reageren op individuele gevallen. Zij heeft enkel gereageerd op een rapport van AFM en aanbevelingen gedaan aan banken, toezichthouders en politiek. Het is aan hen om dat op te pakken.

Met deze kennisdeling heeft het KCR ten doel: betere ondersteuning van MKB-ers bij de oplossing van hun problemen met rentederivaten.

DOELSTELLING KCR

Het KCR wil bijdragen aan een open en inhoudelijke discussie over rentederivaten in het MKB. Wij roepen banken, NVB, ondernemersverenigingen en toezichthouders dan ook op om transparant met elkaar in contact te treden, de problemen te onderkennen en te zoeken naar structurele en concrete oplossingen. Oplossingen voor MKB NL én banken. Twee essentiële partijen voor onze economie.

Kenniscentrum Rentederivaten is een samenwerking van:

BAIS Legal: Hester Bais (advocaat)

2BW Advocaten: Chantal van den Borne (advocaat)

Cadension: Patrick van Gerwen (financieel specialist)

Immix Advocaten: Rik Harmsen (advocaat)

Wijn Bancair Advies: Frank Wijn (financieel specialist)

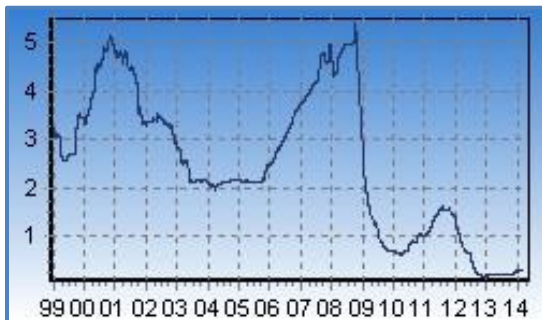
Achtergrondinformatie

WAT IS HET PROBLEEM?

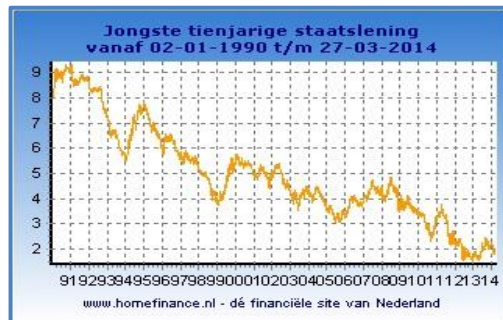
Vele MKB-ondernemingen zijn in financiële problemen gekomen door de eerder aangekochte rentederivaten, voornamelijk renteswaps. De financiële problemen die kunnen ontstaan met deze producten, zijn divers.

HOE ONTSTOND DIT PROBLEEM?

Van 2006 tot oktober 2008 stegen de geld- en kapitaalmarktrentes fors.

3 maands Euribor

10 jarige staatslening

Banken boden hun klanten nog maar zelden een lening aan met een 'gewone, vaste rente' en kwamen proactief met de advisering/verkoop van financieringen met een variabele rente gecombineerd met renteswaps.

Banken adviseerden/verkochten deze combinatie vaak als alternatief voor leningen tegen een vaste financieringsrente, zonder de klant uitgebreid te wijzen op de additionele risico's van dit rentederivaat. Het initiatief voor het aangaan van de rentederivaten kwam stevast van de banken.

WAAROM HOREN WE ER NU PAS MEER OVER?

De mogelijke problemen met rentederivaten kregen pas een 'gezicht' met de persberichten over de problemen bij het dossier 'Vestia' in januari 2012. Pas toen werd de impact van de problemen duidelijk. Hoewel het Vestia-dossier op veel onderdelen niet te vergelijken valt met de 'swap-problematiek' van een doorsnee MKB-onderneming, was het wél een aanleiding voor toezichthouder AFM om in september 2012 met haar eerste onderzoek te starten naar het gebruik van derivaten in het MKB, waarvan de uitkomsten op 25 september 2013 werden gepubliceerd.

Dezelfde MKB-swapproblematiek werd in Groot Brittannië al veel eerder door MKB-ers zelf opgepakt met de oprichting van 'Bully Banks' in december 2011. Britse banken hebben in juni 2012 'miss-selling' van deze renteswaps toegegeven, de verkoop gestaakt en een begin gemaakt met het financieel compenseren van gedupeerde ondernemers. Inmiddels is ruim de helft van de schadeclaims behandeld en is door Britse banken al bijna € 1 miljard schade vergoed aan MKB-ers.